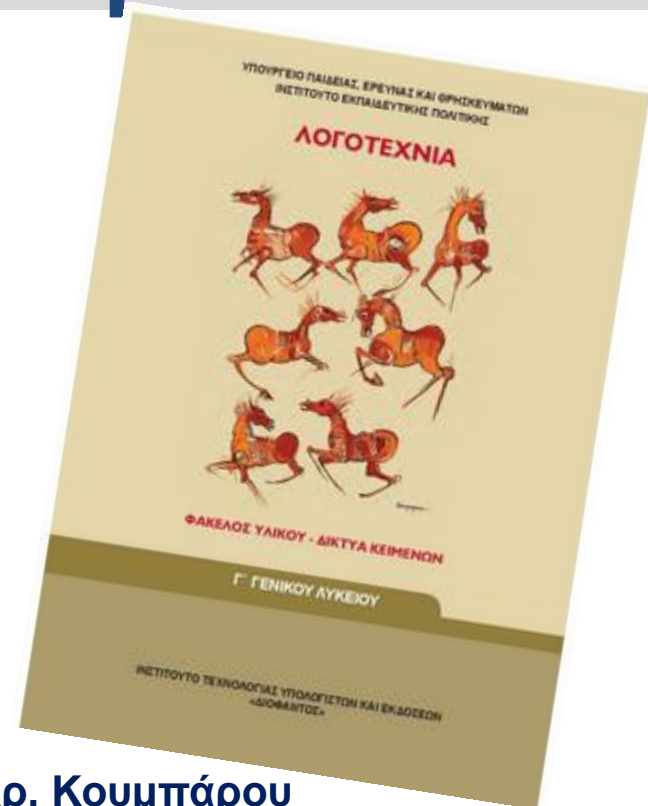

«Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία» Γ' ημερήσιου και Γ' και Δ' εσπερινού ΓΕΛ

Μ. Κασκαντάμη, Χρ. Κουμπάρου
Συντονίστριες Εκπαιδευτικού Έργου
6^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Αττικής

ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Υπάρχει ύλη;
Τη διδάσκω γραμμικά;

Από πού διδάσκουμε;
Από τα «παλιά» βιβλία;
Από το καινούριο υλικό;
Πώς διδάσκουμε;

Ηπερίληψη;

Τι γίνεται με τη Λογοτεχνία;
Τι να πρωτοδδάξουμε;

Τι ακριβώς εξετάζουμε;
Πώς αξιολογούμε;

Και με την ορολογία της Λογοτεχνίας;
Τα παιδιά πρέπει να τη μάθουν;

Αλλάζει κάτι στη Γλώσσα;

Πώς θα γίνει η εξέταση στις Πανελλαδικές;

Μπορεί να «σπάσει» η διδασκαλία;
Άλλος να διδάσκει τη Γλώσσα και άλλος τη Λογοτεχνία;

Σε πόσες μέρες μπορούν να κατανεμηθούν
οι 6 διδακτικές ώρες;

Στο βιβλίο ύλης τι γράφουμε;

ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Το επίσημο υλικό:

02-08-2019/Α.Π. 124892/Δ2:

Τροποποίηση της με αρ. πρωτ. 107268/Δ2/03-07-2019 Υ.Α. (Β΄ 2881) ως προς τον τρόπο εξέτασης του μαθήματος «Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία» της Γ΄ τάξης Ημερήσιου Γενικού Λυκείου, της Γ΄ και Δ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου

Απόφαση Αριθμ. 106428/Δ2 (ΦΕΚ β΄ 2875, 5/7/2019):

Καθορισμός εξεταστέας ύλης για το έτος 2020 για τα μαθήματα που εξετάζονται πανελλαδικά για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση αποφοίτων Γ΄ τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου, Γ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου και Δ΄ τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου .

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 09 – ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)
Σύγκριση της Διδακτέας-εξεταστέας ύλης του πανελλαδικώς εξεταζόμενου μαθήματος «ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ», της Γ΄ τάξης Γενικού Λυκείου, μεταξύ του σχολικού έτους 2018-2019 και 2019-2020.

Πρόγραμμα Σπουδών 2019-2020: σε αναμονή...

Οδηγίες διδασκαλίας 2019-2020: 143300/Δ2/16-909-2019 έγγραφο Υ.ΠΑΙ.Θ.

Σχολικά βιβλία αναφοράς για Γλώσσα

- 1 Φάκελος Υλικού ΝΕΓ Γ βιλ. μαθητή
- 2 Φάκελος Υλικού ΝΕΓ Γ βιβλ. καθηγητή
- 3 Έκφραση Έκθεση Γ βιβλ. μαθητή
- 4 Έκφραση Έκθεση Γ βιβλ. καθηγητή
- 5 Γλωσσικές Ασκήσεις
- 6 Γραμματική Ν.Ε.Γ. Γυμνασίου
- 7 Θεματικοί Κύκλοι

Σχολικά βιβλία αναφοράς για Λογοτεχνία

1 Λογ. Δίκτυα βιβλ. μαθητή

2 Λογ. Δίκτυα βιβλ. καθηγητή

3 Κ.Ν.Λ. Γ' βιβλ. μαθητή

4 Κ.Ν.Λ. Γ' βιβλ. καθηγητή

5 Λογ. Ανθρωπιστικών βιβλ. μαθητή

6 Λογ. Ανθρωπιστικών βιβλ. καθηγητή

7 Λ.Λ.Ο.

ΌΜΩΣ:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 09 – ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ και ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

ΒΙΒΛΙΑ 2019-20

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Α. Διδακτικά βιβλία/σχολικά εγχειρίδια

- ΑΔΑΛΟΓΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΑΥΔΗ ΑΒΡΑ, ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Ν., ΔΑΝΙΗΛ ΑΝΘΟΥΛΑ, ΖΕΡΒΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, ΛΟΠΠΑ ΕΛΕΝΗ, *ΕΚΦΡΑΣΗ - ΕΚΘΕΣΗ* (ΤΕΥΧΟΣ Γ'), ΥΠΠΕΘ/ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- ΑΔΑΛΟΓΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΑΥΔΗ ΑΒΡΑ, ΛΟΠΠΑ ΕΛΕΝΗ, ΤΑΝΗΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ, ΤΣΟΛΑΚΗΣ Λ. ΧΡΙΣΤΟΣ, *ΕΚΦΡΑΣΗ- ΕΚΘΕΣΗ* (ΤΕΥΧΟΣ Β'), ΥΠΠΕΘ/ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- ΑΔΑΛΟΓΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΑΥΔΗ ΑΒΡΑ, ΛΟΠΠΑ ΕΛΕΝΗ, ΤΑΝΗΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ, ΤΣΟΛΑΚΗΣ Λ. ΧΡΙΣΤΟΣ, *ΕΚΦΡΑΣΗ- ΕΚΘΕΣΗ* (ΤΕΥΧΟΣ Α'), ΥΠΠΕΘ/ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΙΔΗΣ ΣΩΦΡΟΝΗΣ, ΧΑΤΖΗΣΑΒΒΙΔΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ, *ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ*, ΥΠΠΕΘ/ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- ΚΑΝΔΗΡΟΥ Β. ΓΛΥΚΕΡΙΑ, ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ Ε. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, ΡΙΖΟΥ Ν. ΣΠΥΡΟΣ, *ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ*, ΥΠΠΕΘ/ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- ΜΑΝΩΛΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΜΠΕΧΛΙΒΑΝΗΣ ΘΩΜΑΣ, ΦΛΩΡΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ, *ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΚΥΚΛΟΙ (ΕΚΦΡΑΣΗ - ΕΚΘΕΣΗ)*, ΥΠΠΕΘ/ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 09 – ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ και ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

- ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Ν., ΚΑΡΒΕΛΗΣ Δ., ΜΗΛΙΩΝΗΣ Χ., ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ Κ., ΠΑΓΑΝΟΣ Γ., ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ Γ., ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (ΤΕΥΧΟΣ Α'), ΥΠΠΕΘ/ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Ν., ΚΑΡΒΕΛΗΣ Δ., ΜΗΛΙΩΝΗΣ Χ., ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ Κ., ΠΑΓΑΝΟΣ Γ., ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ Γ., ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (ΤΕΥΧΟΣ Β'), ΥΠΠΕΘ/ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ Ν., ΚΑΡΒΕΛΗΣ Δ., ΜΗΛΙΩΝΗΣ Χ., ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ Κ., ΠΑΓΑΝΟΣ Γ., ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ Γ., ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (ΤΕΥΧΟΣ Γ'), ΥΠΠΕΘ/ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- ΑΚΡΙΒΟΣ Η. ΚΩΣΤΑΣ, ΑΡΜΑΟΣ ΠΤΟΛ. Δ, ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑ, ΜΠΕΛΛΑ Κ. ΖΩΗ, ΜΠΕΧΛΙΚΟΥΔΗ Γ. ΔΗΜΗΤΡΑ, ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, ΥΠΠΕΘ/ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- ΠΑΡΙΣΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΠΑΡΙΣΗΣ Ν., ΛΕΞΙΚΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ, ΥΠΠΕΘ/ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Β. Λογοτεχνία, Φάκελος Υλικού-Δίκτυα κειμένων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 09 – ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ και ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Διδακτέα-εξεταστέα ύλη 2018-19 ΔΩ: 5 (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ: 4 (2 ΓΠ+2Π) + ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: 1 ΓΠ)	Διδακτέα-εξεταστέα ύλη 2019-20 ΔΩ: 6
	Στην ύλη των Νέων Ελληνικών <u>δεν</u> <u>προστίθεται ούτε αφαιρείται κάτι.</u> <u>Οι αλλαγές είναι ποιοτικές,</u> σύμφωνα με τον νέο τρόπο αξιολόγησης, με έμφαση στην κατανόηση των κειμένων και στην αναγνωστική ανταπόκριση.

▪
;

**2 ώρες Γλώσσα + 2 ώρες Λογοτεχνία + 2 ώρες για
ζητήματα Παραγωγής λόγου και Αναστοχασμό →
Ένας ο διδάσκων!**

(σε συνεργασία με ΠΕ02 άλλων τμημάτων Γ')

Το νέο υλικό για τη διδασκαλία Γλώσσας

Ν. Ε. ΓΛΩΣΣΑ

➤ «Εμείς και οι άλλοι...» Δίκτυο Κειμένων:

- Κείμενα ποικίλου είδους, σε 10 θεματικές ενότητες
- Βιβλιογραφικές αναφορές
- Τρόπος ~~αξιολόγησης~~
- Ενδεικτικά ~~κριτήρια~~ αξιολόγησης
- Γλωσσάρι όρων για Ν.Ε.Γ. και Λογοτεχνία

➤ Φάκελος Εκπαιδευτικού:

- Διδακτικές προτάσεις, σε 3 θεματικούς άξονες
- Παραρτήματα:
  - ✓ Τρόποι αξιοποίησης του Κριτικού Γραμματισμού
  - ✓ Γλωσσάρι όρων για Ν.Ε.Γ. και Λογοτεχνία

Τ
Ρ
Ο
Π
Ο
Ι
Η
Θ
Η
Κ
Ε

ΣΤΙΣ
02-08-2019
ΦΕΚ 3164/12-8-19

Η διδασκαλία της Γλώσσας

Πλαίσιο αρχών:

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΙΣΜΟΣ
ΔΙΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ
ΑΝΟΙΧΤΟ Π.Σ. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Μαθησιακές διαδικασίες/Προσδοκώμενα αποτελέσματα:

Επίτευξη διδακτικών στόχων μέσω διαδικασιών:

- α) κατανόησης κειμένων και
- β) παραγωγής λόγου.

Διδακτική μεθοδολογία:

Συμμετοχικές πρακτικές

Παιδαγωγική των πολυγραμματισμών:

- α) προσέγγιση μορφής, σημασίας, οργάνωσης κειμένων
- β) κριτική εμπλοκή μαθητών/-τριών.

Οργάνωση περιεχομένων σε 5 γενικούς θεματικούς άξονες:

- 1) Άμεσο κοινωνικό περιβάλλον (οικογένεια, σχολείο, παρέες/κοινωνικές ομάδες)
- 2) Ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον σε τοπικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο (κοινωνικοί θεσμοί, αγορά εργασίας, θεσμοί εξουσίας, αξίες)
- 3) Φυσικό περιβάλλον
- 4) Ψηφιακό περιβάλλον
- 5) Ταυτότητες (κοινωνικές, εθνικές, πολιτισμικές).

Το νέο υλικό για τη διδασκαλία Λογοτεχνίας

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

➤ **Φάκελος Υλικού-Δίκτυα Κειμένων:**

- **Λογοτεχνικά Κείμενα (Ν.Ε.Λ.+ Ξ.Λ.) σε 3 δίκτυα:**

- «Κείμενα όχι χρονικά απομακρυσμένα από την ηλικία των μαθητών»,

- «Κείμενα ειδολογικής και υφολογικής ποικιλίας και διαφορετικής προσωπικής, ιστορικής ή ιδεολογικής οπτικής»,

- «Κείμενα που διαλέγονται μεταξύ τους, κείμενα ισοδύναμα».

- Γλωσσάρι όρων

- Ενδεικτικό κριτήριο αξιολόγησης } **ΠΡΟΣΟΧΗ στις αλλαγές: 2/8/19**

- Εργοβιογραφική πλαισίωση

- Βιβλιογραφικές πηγές

➤ **Φάκελος Εκπαιδευτικού:**

- Προτάσεις διδακτικής προσέγγισης των κειμένων των 3 δικτύων

Η διδασκαλία της Λογοτεχνίας

Πλαίσιο αρχών:

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΙΣΜΟΣ
ΔΙΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ
ΑΝΟΙΧΤΟ Π.Σ. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σκοπός διδασκαλίας:

«ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΟΙ ΚΟΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΚΔΙΠΛΩΝΟΝΤΑΙ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ»

Ο διάλογος με τις ποικίλες λογοτεχνικές αναπαραστάσεις της ανθρώπινης κατάστασης στα κείμενα, ώστε οι μαθητές/-τριες:

- α) να βιώσουν τη λογοτεχνία ως πηγή εμπειριών, ως διαλεκτική συγκρότηση αισθητικών και διανοητικών συγκινήσεων
- β) να συγκροτήσουν την υποκειμενικότητά τους.

Μέθοδος:
ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ
(H.-G. Gadamer)

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα:

- α) Κατανόηση κειμένων
- β) Ερμηνεία κειμένων
- γ) Παραγωγή κειμένων
- δ) Αναστοχασμός στο πλαίσιο ερμηνευτικού διαλόγου.

Οργάνωση περιεχομένων:

- Διήγημα ή συλλογή διηγημάτων
- Ποίημα ή σελίδες από ποιητική συλλογή
- Νουβέλα ή μυθιστόρημα
- Θεατρικό έργο
- Δίκτυα κειμένων (διαλογικότητα M. Bakhtin).

Αξιολόγηση κατά τα τετράμηνα

Συνεκτιμώνται:

- Συμμετοχή στη διδακτική μαθησιακή διαδικασία.
- Επιμέλεια και ενδιαφέρον.
- Επίδοση στις γραπτές δοκιμασίες: Ολιγόλεπτες γραπτές δοκιμασίες 5-15 λεπτών / Ωριαία γραπτή δοκιμασία σε περιορισμένης έκτασης ενότητα, ύστερα από προειδοποίηση των μαθητών στο τελευταίο μάθημα της ενότητας.
- Εργασίες στο σπίτι ή στο σχολείο.
- Δημιουργικές εργασίες (προαιρετικές).
- Φάκελο επιδόσεων και δραστηριοτήτων.

Τρόπος εξέτασης (απολυτήριες και πανελλαδικές εξετάσεις)

- Δίνονται 2 ή 3 μη διδαγμένα κείμενα συνολικής έκτασης έως 3 σελίδες.
- 1 από τα κείμενα είναι λογοτεχνικό: ολόκληρο κείμενο ή απόσπασμα.
- Τα υπόλοιπα μπορεί να είναι σε ολοκληρωμένη, ελαφρώς διασκευασμένη ή αποσπασματική μορφή, διαφορετικά μεταξύ τους ως προς το κειμενικό είδος.
- Μπορούν να συνοδεύονται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα χωρίς ερμηνευτικά σχόλια.

Θέματα

- Τίθενται 4 συνολικά θέματα διαβαθμισμένης δυσκολίας.
- Τίθενται περιορισμοί στην έκταση των απαντήσεων (όπου χρειάζεται).
- Το περιεχόμενο των μη λογοτεχνικών κειμένων να είναι συναφές με κάποιον ή κάποιους από τους θεματικούς άξονες που προσδιορίζονται από το Πρόγραμμα Σπουδών για τη Νεοελληνική Γλώσσα.

1^ο Θέμα

Σχετίζεται με τα μη λογοτεχνικά κείμενα.

- Αφορά συνοπτική νοηματική απόδοση

- μέρους του κειμένου ή

- των απόψεων που διατυπώνονται σε ένα κείμενο για κάποιο

- ζήτημα.

- Βαθμολογείται με 15 μονάδες.

2^ο Θέμα (α)

Σχετίζεται με τα μη λογοτεχνικά κείμενα.

- Αναλύεται σε τρία ερωτήματα, διαφορετικά μεταξύ τους.
  - Κάποιο/κάποια μπορεί να είναι κλειστού τύπου και ενδεχομένως να ζητείται αιτιολόγηση της απάντησης.
  - Ένα από αυτά μπορεί να διαιρείται σε δύο υποερωτήματα.
- Βαθμολογείται με 40 μονάδες, που επιμερίζονται σε κάθε ερώτημα ανάλογα με τη βαρύτητά τους (15+15+10).
- Και τα υποερωτήματα βαθμολογούνται ανάλογα με τη βαρύτητά τους.

2^ο Θέμα (β)

Τα ερωτήματα σχετίζονται με:

1. την αξιοποίηση του πλαισίου των κειμένων με σκοπό την κατανόηση των λόγων και των ενεργειών των υποκειμένων (ατομικών και συλλογικών) και των μεταξύ τους σχέσεων,
2. τον εντοπισμό και την ερμηνευτική προσέγγιση σκοπών, στάσεων, βασικών θέσεων και προθέσεων του συντάκτη, καθώς και την τεκμηρίωση της βασικής ιδέας,
3. την αξιολόγηση της συνάφειας ιδεών, επιχειρημάτων, τίτλων, υπότιτλων, εικόνων κ.ά. με μια θέση, άποψη ή ζήτημα που θέτει το κείμενο και της αποδεικτικής τους αξίας,

2^ο Θέμα (γ)

4. τον εντοπισμό και τη συσχέτιση συγκεκριμένων κειμενικών δεικτών (π.χ. λεξιλόγιο, ρηματικά πρόσωπα, στίξη, εκφραστικά μέσα, τρόποι σύνταξης κ.ά.) που οργανώνουν το κείμενο και τη λειτουργία τους μέσα σε αυτό,
5. την αναγνώριση και την ερμηνευτική προσέγγιση του τρόπου σύνδεσης και οργάνωσης ιδεών, προτάσεων, παραγράφων ή διαφόρων σημειωτικών τρόπων σε ένα κείμενο, με βάση το επικοινωνιακό πλαίσιο και τα κοινωνικά συμφραζόμενα,
6. τη σύγκριση των μη λογοτεχνικών κειμένων ως προς τις θέσεις, τον τρόπο πραγμάτευσης του θέματος, την πειστικότητα, την αποτελεσματική μετάδοση του νοήματος κ.ά.

3^ο Θέμα

Σχετίζεται με το λογοτεχνικό κείμενο.

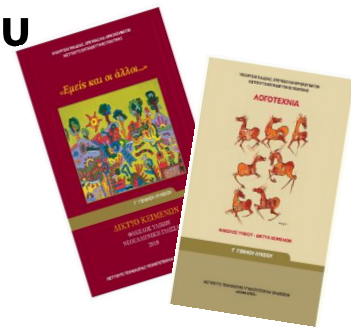
- Αφορά στην παραγωγή ερμηνευτικού σχολίου: οι μαθητές/τριες
  - αναπτύσσουν κρίσιμα θέματα/ερωτήματα που πραγματεύεται το λογοτεχνικό κείμενο, αξιοποιώντας συνδυαστικά κειμενικούς δείκτες ή και στοιχεία συγκειμένου,
  - τοποθετούνται/ανταποκρίνονται στα θέματα/ερωτήματα αυτά, τεκμηριώνοντας τις προσωπικές τους θέσεις.
- Έκταση 100 έως 200 λέξεις.
- Βαθμολογείται με 15 μονάδες.

4^ο Θέμα

Σχετίζεται με τα μη λογοτεχνικά κείμενα.

- Αφορά στη γραπτή παραγωγή κριτικού λόγου σε συγκεκριμένο επικοινωνιακό πλαίσιο (σκοπός, πομπός, αποδέκτες, κειμενικό είδος).
- Ζητείται από τους μαθητές/τριες η ανάπτυξη τεκμηριωμένης προσωπικής γνώμης, η συμφωνία ή διαφωνία τους με προβλήματα, θέσεις, στάσεις, στερεότυπα, προκαταλήψεις κ.ά. που θέτει το κείμενο/θέτουν τα κείμενα αναφοράς.
- Έκταση 300 έως 400 λέξεις (ανάλογα με τη βαρύτητα του θέματος).
- Βαθμολογείται με 30 μονάδες.

Πίνακες διαβαθμισμένων κριτηρίων

1^ο ΘΕΜΑ (Συνοπτική απόδοση – περίληψη)

Βαθμός	7	6	5	4	3	2	1	0
Περιεχόμενο (1-7)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Παρουσιάζονται όλες οι κύριες έννοιες ○ Περιλαμβάνονται σημαντικές συμπληρωματικές πληροφορίες ○ Μεταφέρεται πειστικά η άποψη του συγγραφέα 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Παρουσιάζονται οι περισσότερες κύριες έννοιες ○ Περιλαμβάνονται κάποιες συμπληρωματικές πληροφορίες ○ Μεταφέρεται εν μέρει η άποψη του συγγραφέα 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Παρουσιάζεται το θέμα, αλλά όχι οι κύριες έννοιες ○ Περιλαμβάνονται λίγες συμπληρωματικές πληροφορίες ○ Δε μεταφέρεται η άποψη του συγγραφέα 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Αστοχία στην παρουσίαση του θέματος ○ Δε μεταφέρεται η άποψη του συγγραφέα 				
		Οργάνωση (1-5)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Χρησιμοποιούνται κατάλληλα τεχνικές πύκνωσης ή/και παράφρασης για τη συνοπτική νοηματική απόδοση ○ Οι πληροφορίες παρουσιάζονται λογικά, με συνοχή και συνεκτικότητα 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον κατάλληλα τεχνικές πύκνωσης ή/και παράφρασης για τη συνοπτική νοηματική απόδοση ○ Οι περισσότερες πληροφορίες παρουσιάζονται λογικά, με σχετική συνοχή και συνεκτικότητα 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Δε χρησιμοποιούνται τεχνικές πύκνωσης ή/και παράφρασης (πλήρης ή μεγάλης έκτασης αντιγραφή από το κείμενο) και το νόημα δεν αποδίδεται (συνοπτικά) ○ Οι πληροφορίες παρουσιάζονται χωρίς συνοχή και συνεκτικότητα 			
				Γλώσσα (1-3)	<ul style="list-style-type: none"> ○ Κατάλληλη χρήση γλωσσικών συμβάσεων (γραμματικοσυντακτικά και σημασιολογικά στοιχεία) ○ Μηδενική επίπτωση τυχόν λαθών στην κατανόηση/επικοινωνιακό στόχο 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Επαρκής χρήση γλωσσικών συμβάσεων (γραμματικοσυντακτικά και σημασιολογικά στοιχεία) ○ Μικρή επίπτωση τυχόν λαθών στην κατανόηση/επικοινωνιακό στόχο 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανεπαρκής χρήση γλωσσικών συμβάσεων (γραμματικοσυντακτικά και σημασιολογικά στοιχεία) ○ Τα λάθη δυσχεραίνουν την κατανόηση/επικοινωνιακό στόχο 	
ΠΕΡΙΛΗΨΗ Περιεχόμενο 7 Οργάνωση 5 Γλώσσα 3 Σύνολο 15								

Δεν υπάρχει κάτι προς αξιολόγηση

3^ο Θέμα: Ερμηνευτικό σχόλιο

<p><i>Βαθμοί</i></p>	<p><i>Κατανόηση και ερμηνεία του λογοτεχνικού κειμένου</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Βαθμός κατανόησης των ιδεών και του συναισθηματικού κλίματος του κειμένου ○ Βαθμός υποστήριξης της απάντησης με αναφορές-παραπομπές στο κείμενο 	<p><i>Κειμενικοί δείκτες και στοιχεία συγκεκριμένου (του λογοτεχνικού κειμένου)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Βαθμός κατανόησης των επιλογών του συγγραφέα (κειμενικοί δείκτες, συγκεκριμένο), σχετικά με την οργάνωση και τη δομή (π.χ. γλώσσα, τεχνική, ύφος, εκφραστικά σχήματα κ.λπ.) με παραδείγματα από το κείμενο 	<p><i>Οργάνωση και γλωσσική έκφραση ερμηνευτικού σχολίου</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Αλληλουχία και συνοχή του ερμηνευτικού σχολίου ○ Επίπτωση γραμματικοσυντακτικών λαθών στην κατανόηση της ερμηνευτικής εκδοχής ○ Κατάλληλο λεξιλόγιο-ορολογία
<p>13-15</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Πολύ καλό επίπεδο κατανόησης των ιδεών και του συναισθηματικού κλίματος του κειμένου. ○ Πολύ καλή τεκμηρίωση της απάντησης με αναφορές-παραπομπές στο κείμενο. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Πολύ καλή αναγνώριση συγγραφικών επιλογών ○ Πλούσιες αναφορές παραδειγμάτων από το κείμενο και σε διαφορετικά πεδία των συγγραφικών επιλογών (σχετικά με τη γλώσσα, την τεχνική, το ύφος, τα εκφραστικά σχήματα κ.λπ.) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Πολύ καλή παρουσίαση της ερμηνευτικής εκδοχής με την απαραίτητη αλληλουχία και συνοχή ○ Ακρίβεια στη χρήση γραμματικοσυντακτικών φαινομένων ○ Πλούσιο λεξιλόγιο
<p>09-12</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Καλό επίπεδο κατανόησης των ιδεών και του συναισθηματικού κλίματος του κειμένου. ○ Καλός βαθμός τεκμηρίωσης της απάντησης με αναφορές-παραπομπές στο κείμενο. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Καλή αναγνώριση συγγραφικών επιλογών ○ Αρκετές αναφορές παραδειγμάτων από το κείμενο και σε διαφορετικά πεδία των επιλογών αυτών (σχετικά με τη γλώσσα, την τεχνική, το ύφος, τα εκφραστικά σχήματα κ.λπ.) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Καλή παρουσίαση της ερμηνευτικής εκδοχής με αλληλουχία και συνοχή ○ Καλή χρήση γραμματικοσυντακτικών φαινομένων ○ Καλό λεξιλόγιο ○ Τα όποια λάθη δε δυσχεραίνουν την κατανόηση της ερμηνευτικής προσέγγισης

3^ο Θέμα: Ερμηνευτικό σχόλιο

Βαθμοί	Κατανόηση και ερμηνεία του λογοτεχνικού κειμένου <ul style="list-style-type: none"> ○ Βαθμός κατανόησης των ιδεών και του συναισθηματικού κλίματος του κειμένου ○ Βαθμός υποστήριξης της απάντησης με αναφορές-παραπομπές στο κείμενο 	Κειμενικοί δείκτες και στοιχεία συγκεκριμένου (του λογοτεχνικού κειμένου) <ul style="list-style-type: none"> ○ Βαθμός κατανόησης των επιλογών του συγγραφέα (κειμενικοί δείκτες, συγκεκριμένο), σχετικά με την οργάνωση και τη δομή (π.χ. γλώσσα, τεχνική, ύφος, εκφραστικά σχήματα κ.λπ.) με παραδείγματα από το κείμενο 	Οργάνωση και γλωσσική έκφραση ερμηνευτικού σχολίου <ul style="list-style-type: none"> ○ Αλληλουχία και συνοχή του ερμηνευτικού σχολίου ○ Επίπτωση γραμματικοσυντακτικών λαθών στην κατανόηση της ερμηνευτικής εκδοχής ○ Κατάλληλο λεξιλόγιο-ορολογία
05-08	<ul style="list-style-type: none"> ○ Επαρκής κατανόηση, επαρκής προσπάθεια ερμηνευτικής προσέγγισης. ○ Επαρκείς αναφορές τεκμηρίωσης με παραπομπές στο κείμενο. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Επαρκής αναγνώριση συγγραφικών επιλογών ○ Επιλεκτική αναφορά παραδειγμάτων από το κείμενο π.χ. σχετικά με τη γλώσσα, την τεχνική, το ύφος, τα εκφραστικά σχήματα κ.λπ. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Επαρκής παρουσίαση της ερμηνευτικής εκδοχής ○ Επαρκής χρήση γραμματικοσυντακτικών φαινομένων ○ Επαρκές λεξιλόγιο ○ Τα λάθη δυσχεραίνουν εν μέρει την κατανόηση της ερμηνευτικής προσέγγισης
01-04	<ul style="list-style-type: none"> ○ Έλλειψη κατανόησης, παρανόηση. ○ Μηδενική ή ακατάλληλη αναφορά παραδειγμάτων από το κείμενο 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Έλλειψη αναφορών ή ασύμβατες αναφορές στις συγγραφικές επιλογές, ή ελλιπτική αναφορά σε επί μέρους πλευρές. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ανεπαρκής παρουσίαση της ερμηνευτικής εκδοχής ○ Ακατάλληλη ή λανθασμένη χρήση γραμματικοσυντακτικών φαινομένων ○ Ακατάλληλη ή λανθασμένη χρήση λεξιλογίου ○ Τα λάθη δυσχεραίνουν την κατανόηση της ερμηνευτικής προσέγγισης
0	<ul style="list-style-type: none"> ○ Δεν υπάρχει απάντηση. 		

4^ο ΘΕΜΑ (Παραγωγή γραπτού λόγου)

Βαθμός	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		
Περιεχόμενο (1-12)	<ul style="list-style-type: none"> Πολύ καλή επίτευξη επικοινωνιακού στόχου και ανταπόκριση στο επικοινωνιακό πλαίσιο Πολύ καλή κάλυψη προδιαγραφών (κειμενικό είδος, θέμα, αριθμός λέξεων, αξιοποίηση πληροφοριών και βασικών εννοιών κειμένου/-ων αναφοράς) 			<ul style="list-style-type: none"> Καλή επίτευξη επικοινωνιακού στόχου και ανταπόκριση στο επικοινωνιακό πλαίσιο Καλή κάλυψη των περισσότερων προδιαγραφών (κειμενικό είδος, θέμα, αριθμός λέξεων, αξιοποίηση πληροφοριών και βασικών εννοιών κειμένου/-ων αναφοράς) 			<ul style="list-style-type: none"> Επαρκής επίτευξη επικοινωνιακού στόχου και μερική ανταπόκριση στο επικοινωνιακό πλαίσιο Κάλυψη των περισσότερων προδιαγραφών (κειμενικό είδος, θέμα, αριθμός λέξεων, αξιοποίηση πληροφοριών και βασικών εννοιών κειμένου/-ων αναφοράς) 			<ul style="list-style-type: none"> Ανεπαρκής επίτευξη επικοινωνιακού στόχου (ο αναγνώστης δυσκολεύεται να παρακολουθήσει το κείμενο) και ανταπόκριση στο επικοινωνιακό πλαίσιο Μη κάλυψη των περισσότερων προδιαγραφών (κειμενικό είδος, θέμα, αριθμός λέξεων, αξιοποίηση πληροφοριών και βασικών εννοιών κειμένου/-ων αναφοράς) 			0		
	<ul style="list-style-type: none"> Πολύ καλή οργάνωση κειμένου (παράγραφοι, συνοχή κ.λπ.) Πολύ καλή παρουσίαση ιδεών και λογική ανάπτυξη επιχειρημάτων (χρήση κατάλληλου κειμενικού είδους, συνεκτικότητα, μετασχηματισμός ιδεών κειμένου/-ων αναφοράς) Συνεπής χρήση γένους λόγου – ύφους σε όλο το κείμενο 			<ul style="list-style-type: none"> Καλή οργάνωση κειμένου (παράγραφοι, συνοχή κ.λπ.) Καλή παρουσίαση ιδεών και λογική ανάπτυξη επιχειρημάτων (χρήση κατάλληλου κειμενικού είδους, συνεκτικότητα, μετασχηματισμός ιδεών κειμένου/-ων αναφοράς) Συνεπής χρήση γένους λόγου – ύφους στο μεγαλύτερο μέρος του κειμένου 			<ul style="list-style-type: none"> Επαρκής οργάνωση κειμένου (παράγραφοι, συνοχή κ.λπ.) Επαρκής παρουσίαση των περισσότερων ιδεών και επιχειρημάτων (χρήση κατάλληλου κειμενικού είδους, συνεκτικότητα, μετασχηματισμός ιδεών κειμένου/-ων αναφοράς) Επαρκής χρήση γένους λόγου – ύφους 			<ul style="list-style-type: none"> Περιορισμένη ή ανεπαρκής οργάνωση κειμένου (παράγραφοι, συνοχή κ.λπ.) Έλλειψη συνεκτικότητας και λογικής ανάπτυξης των περισσότερων ιδεών και επιχειρημάτων Ακατάλληλη χρήση γένους λόγου – ύφους 					
<p>ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ</p> <p>Περιεχόμενο 12 Οργάνωση 10 Γλώσσα 8 Σύνολο 30</p>				<p><i>Γλώσσα (1-8)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Μεγάλο εύρος και ακρίβεια γραμματικοσυντακτικών φαινομένων που ανταποκρίνονται στο θέμα Μεγάλο εύρος και ακρίβεια σημασιολογικών στοιχείων που ανταποκρίνονται στο θέμα Εξαιρετική ορθογραφία και στίξη Μηδενική επίπτωση τυχόν λαθών στην κατανόηση/ επικοινωνιακό στόχο 			<ul style="list-style-type: none"> Κατάλληλο εύρος και ακρίβεια γραμματικοσυντακτικών φαινομένων που ανταποκρίνονται στο θέμα (μη συστηματικά λάθη) Κατάλληλο εύρος και ακρίβεια σημασιολογικών στοιχείων που ανταποκρίνονται στο θέμα (χωρίς συχνή επανάληψη) Καλή ορθογραφία και στίξη Μικρή επίπτωση τυχόν λαθών στην κατανόηση/ επικοινωνιακό στόχο 			<ul style="list-style-type: none"> Επαρκής ακρίβεια γραμματικοσυντακτικών φαινομένων που ανταποκρίνονται στο θέμα, περιορισμένο εύρος Επαρκής ακρίβεια σημασιολογικών στοιχείων που ανταποκρίνονται στο θέμα, περιορισμένο εύρος Επαρκής ορθογραφία και στίξη Τα λάθη δυσχεραίνουν εν μέρει την κατανόηση/ επικοινωνιακό στόχο 			<ul style="list-style-type: none"> Ανεπάρκεια στη χρήση γραμματικοσυντακτικών φαινομένων Ανεπάρκεια στη χρήση σημασιολογικών στοιχείων Ελλιπής ορθογραφία και στίξη Τα λάθη δυσχεραίνουν την κατανόηση/ επικοινωνιακό στόχο 		

Δεν υπάρχει κλίμα αξιολόγησης